

Sak i Nidaros bispedømmeråd, 09. 12.2014:

Vennskapsbispedømme i England – Lincoln bispedømme

Forslagsstiller og fremlegger av sak; Tor Singsaas.

Saksbehandlere; Gunn Karlsaune og Tor Singsaas

Saksopplysninger;

Nidaros bispedømme har to vennskapsbispedømmer; Härnösand stift i Sverige og Mekane Yesus-kirken, Vestre synode i Etiopia. Kontakten med de to vennskapsbispedømmene er meget god og aktiv. Det er gjensidig utveksling med Etiopia, 5 besøk de siste 6 årene. Kontakten med Härnösand er aktiv, med opptil flere årlige gjensidige besøk.

Flere av bispedømmene i Den norske kirke (Dnk) har vennskapsbispedømmer i England. Den anglikanske kirke har nære relasjoner med Dnk synliggjort og konkretisert med Porvoo-avtalen av 1996. Denne avtalen ble av Dnk undertegnet i Nidaros domkirke. Det har i flere år vært ønske om et vennskapsbispedømme også for Nidaros i England.

Nidaros bispedømme har sendt representanter på besøk til katedraler og bispedømmer i England gjennom flere år. Spørsmålet som legges fram til drøfting, er om tiden nå er moden for å inngå en mer forpliktende vennskapsavtale med et bispedømme i Den anglikanske kirke.

Den anglikanske kirke sitter med mange erfaringer fra det å være en kirke i et sekulært mangfoldig samfunn, som gir store utfordringer. I dette ligger det muligheter for å lære noe om hvordan de møter den nye tid, - om hvordan de har løst noen av de nye utfordringene som også vår kirke møter; eksempelvis innen rekruttering, frivillighetsarbeid, økonomi/finansiering mv.. Samtidig må vi og spørre hva vi kan bidra med, og hva de er opptatt av? Dermed er det viktig å ha reelle forventninger til hva vi som bispedømme kan få ut av et samarbeid; å legge til rette for kontakt/samarbeid menighetene imellom er ikke minst viktig og fruktbart.

Domprost em. Knut Andresen har ført oversikt over hvilke katedraler/bispedømmer som har vært besøkt de siste 25 år. Lincoln og Norwich peker seg ut. Det har sine gode grunner. Lincolnkatedralen er «søsterkatedral» til Nidaros domkirke. Disse to katedralene har en relasjon til hverandre ved at det er tydelige spor av at de har felles «katedralbyggere». I Lincolnkatedralen finnes «trondheimssøylene», og de tilsvarende søylene i Nidaros domkirke bærer navnet «lincolnsøylene». Flere bygningsmessige spor binder disse to katedralene sammen. Slik har det tid om annet vært gjensidige besøk og kontakt mellom disse to katedralmiljøene, både fra Nidaros domkirkes menighet og Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider, og tilsvarende fra katedralmenigheten i Lincoln og katedralens «bygghytte». (Res.kap. Tor Singsaas, Nidaros domkirke hadde en 3 ukers studiepermisjon ved Lincolnkatedralen i 1992, med gjenbesøk av Canon ved Lincolnkatedralen, Andrew Stokes, i 1994, 1997 og år 2000.)

Norwich er vennskapsby til Trondheim. Dette har medført at representanter fra Nidaros domkirke har besøkt Norwich by som delegater fra Trondheim kommune, men også ved egne besøk til katedralen. Tilsvarende har representanter fra Norwich katedral besøkt Nidaros og Trondheim.

Lincoln bispedømme er vennskapsbispedømme med Härnösand stift. Både Lincoln og Norwich bispedømmer/katedraler har vist stor interesse for forpliktende kontakt med Nidaros.

Nidaros sin kontakt med Lincoln er altså historisk begrunnet, mens kontakten med Norwich er begrunnet i vennskapsby-relasjonen til Trondheim by.

Momenter kan tale for at Nidaros domkirke og Trondheim eksklusivt fortsatt beholder sin relasjon til Norwich og katedralen der gjennom vennskapsby-relasjonen, og at Nidaros domkirke utvikler denne i samarbeid med Trondheim kommune. Denne relasjonen vil måtte omfatte alle menighetene i Trondheim by. Den viktigste aktøren vil rimeligvis likevel være miljøet knyttet til Nidaros domkirke. Denne kontakten vil ikke være en kontakt på bispedømmeplan, men primært en kontakt med utgangspunkt i de to katedralene, slik det har vært til nå. Dette gjør det mindre aktuelt for de øvrige menigheter i Nidaros, og Nidaros bispedømme som helhet å knytte seg til denne relasjonen.

Dette taler for at Lincoln vil være det mest aktuelle vennskapsbispedømmet for Nidaros bispedømme som helhet. Dette omfatter selvsagt også Nidaros domkirke og trondheimsmenighetene.

En god grunn til å velge Lincoln er også at Härnösand stift allerede har inngått en vennskapsavtale. Det vil bety mulighet for gode synergieffekter mellom tre likeverdige bispedømmer.

Det har også vært reist spørsmål om Nidaros bispedømme burde etablere en vennskapsavtale med erkebispesetet i Canterbury, - nå pga preses sin tilknytning til Nidaros domkirke og Erkebisppegården. Dette ansees som mindre aktuelt. Først og fremst gjennom at relasjonen til Canterbury og erkebiskopen ivaretas gjennom preses sin embetsutøvelse som medlem av kollegiet av ledende biskoper i Porvoo, og ikke som biskop i Nidaros bispedømme. En vennskapsavtale med erkebispesetet i Canterbury kan og bli gjenstand for liten oppmerksomhet fra deres side, da de har et verdensomspennende kontaktnett.

Et alternativ kan og være erkebispesetet i York, som og har svært nære historiske relasjoner til Nidaros. En anser imidlertid at også denne relasjonen vil være mer nærliggende å knytte til preses sin embetsutøvelse og kontaktnett, da denne relasjonen også ligger på erkebispenivå.

Med bakgrunn i dette vil Nidaros bispedømme ha tre/fire relasjoner til Den anglikanske kirke som kan forenes uten å komme i konflikt med hverandre;

1. Lincoln bispedømme som vennskapsbispedømme til Nidaros bispedømme,
2. Norwich som vennskapskatedral/-by for Nidaros domkirke/Trondheim by,
3. Canterbury/York erkebiskoper gjennom preses som ledende biskop i Den norske kirke.

Ut fra dette anbefales det at Nidaros biskop/preses og Nidaros bispedømmeråd tar kontakt med Lincoln bispedømme med tanke på å etablere en vennskapsavtale.

Nidaros biskop vil møte biskopen i Lincoln i forbindelse med vigslingen av ny biskop i Härnösand i Uppsala domkirke i desember. En vil da kunne ta opp saken med biskopen i Lincoln og den nye biskopen i Härnösand som en første fase.

Forslag til vedtak;

Nidaros bispedømmeråd ønsker å se nærmere på mulighetene for en vennskapsavtale med Lincoln bispedømme i Den anglikanske kirke, og ber om at det tas kontakt med Lincoln bispedømme med sikte på dette.

Nidaros bispedømmeråd – 090/14

NBDR- behandling:

NBDR-vedtak:

Vedtak mot 1 stemme: Nidaros bispedømmeråd ønsker å se nærmere på mulighetene for en vennskapsavtale med Lincoln bispedømme i Den anglikanske kirke, og ber om at det tas kontakt med Lincoln bispedømme med sikte på dette.